

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2516205029
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2516205029.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, zastúpený splnomocnencom: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., IČO 36 853 186, so sídlom Štefánikova 8, Žilina, proti žalovanému: V. F., narodený XX.X.XXXX, bytom M. Y. XXX, o zaplatenie 9.874,34 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti výrokom II., III. rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 18Csp/30/2016-130 zo dňa 1.10.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie v časti o zaplatenie poistného v sume 60 eur p o t v r d z u j e a vo zvyšku výrok II. a výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.675,16 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.675,16 eur od 3.8.2016 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68,82 %.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 488, § 489, § 494 Občianskeho zákonníka, § 497, § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) d), § 9 ods. 1, 2, 3, 5, § 11 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 53 ods. 9, § 565, § 517 ods. 1 veta prvá, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia, § 232 ods. 2, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 24.4.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúčelový bezhotovostný úver vo výške 10.000 eur. Je nesporné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ a žalovaný pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, vystupoval, teda ako spotrebiteľ. Ku dňu 12.2.2016 došlo k predčasnému zosplateniu úveru. Na základe uzavretej úverovej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 10.000 eur a žalovaný uhradil celkovo 324,84 eur (2 splátky po 162,42 eur). Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 9.675,16 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou skutočne poskytnutou právnym predchodcom žalobcu (10.000 eur) a sumou uhradenou žalovaným (324,84 eur). Vo zvyšnej časti

(vrátane k nej prislúchajúcemu úroku z omeškania) súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže poskytnutý úver právne posúdil ako úver bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pokiaľ ide o žalobou požadovaný zmluvný úrok vo výške 11,79 % ročne zo sumy 9.874,34 eur od 3.8.2016 do zaplata, teda po zosplatnení úveru, v tejto časti je žaloba absolútne nedôvodná, keďže zmluvný úrok ako odplata veriteľovi za poskytnuté peňažné prostriedky prislúcha len za dojednanú dobu poskytnutia úveru. Keďže k predčasnej splatnosti úveru došlo dňom 12.2.2016, uvedeným dňom boli splatné aj úroky z istiny úveru a od 13.2.2016 už žalobcovi zmluvné úroky neprislúchajú, nakoľko dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu a po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne z priznanej sumy 9.675,16 eur od 3.8.2016 do zaplata, i keď žalobca žiadal priznať úroky z omeškania až od 3.8.2016 napriek tomu, že k omeškaniu došlo skôr vzhľadom na vyhlásenú predčasnú splatnosť úveru ku dňu 12.2.2016. Žalovaný sa dostal do omeškania dňom 13.2.2016, ku ktorému bola Európskou centrálnou bankou určená základná úroková sadzba 0,05 % ročne, a žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne (5 + 0,05 %).

4. Súd prvej inštancie prevažne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68,82 %, keď podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 84,41 % a hrubý úspech žalovaného v rozsahu 15,59 %. S poukazom na uvedený pomer úspechu strán vo veci a tým daný prevažný čistý úspech žalobcu v rozsahu 68,82 %, súd prvej inštancie v konečnom dôsledku rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v uvedenom rozsahu.

5. Proti zamietajúcemu výroku II. a výroku III. o nároku na náhradu trov konania rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie zamietol žalobu, pretože sa mylne domnieval, že úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o úvere údajne neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch s poukazom na nesúvisiace rozhodnutia krajských súdov. Odhliadnuc od skutočnosti, že súd prvej inštancie nebol v tomto konaní viazaný názorom obsiahnutým v týchto rozhodnutiach, nie je možné ich v tomto konaní (ani podporne) použiť z dôvodu odlišnosti skutkového základu. Predmetné zákonom stanovené náležitosti sú v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch obsiahnuté v neoddeliteľnej súčasť zmluvy o úvere - štandardných európskych informáciách a amortizačnej tabuľke. Tieto sú so zmluvou pevne spojené, čo nebolo v konaní spochybnené. V identifikovanej časti zmluvy je inter alia bližšie špecifikovaná výška, počet a platobný deň jednotlivých splátok, rovnako spôsob výpočtu celkových nákladov zmluvy o úvere. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti požadované právnou úpravou, ktorá bola platná a účinná v čase jej uzavretia. Žalovaný bol počas celého konania pasívny, kvalifikovane sa vo veci nevyjadril a nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by spochybnil žalobcom uplatnený nárok, či obdržaný obsah zmluvy. Napriek tomu, že žalovaný nerealizoval žiadnu procesnú obranu počas celého konania, súd prvej inštancie ju „supoval“ nad mieru ustanovenú zákonom, ignorujúc základné princípy spravodlivosti a rovnosti strán v konaní pred súdom. Navyše s touto otázkou sa úplne vysporiadal záväzný rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci Home Credit Slovakia a.s. v. Klára Bíróová, C-42/15, podľa ktorého: „Zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky povinné náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny.“ Žalobca naďalej trvá na tom, že RPMN je v zmluve o úvere uvedená v správnej výške. Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neuviedol, akým spôsobom vypočítal RPMN vo výške 12,66 % p.a., z uvedeného dôvodu nie je žalobca spôsobilý relevantne sa vyjadriť k úvahe súdu prvej inštancie. Z obsahu pojednávania konaného dňa 1.10.2018 však vyplynulo, že súd prvej inštancie použil na výpočet RPMN „internetovú kalkulačku“, takýto postup nemožno považovať za legitímny a zákonný. Odhliadnuc od toho, že nie je jasné, ktorý nástroj mal byť pri výpočte použitý, akým spôsobom uvedený nástroj funguje a aký vzorec v danom výpočte využíva, už len zo vstupných údajov takýchto nástrojov vyplýva, že nie sú schopné vypočítať RPMN presne a môžu slúžiť maximálne ako pomôcka pre orientáciu spotrebiteľa pri výbere úveru. Iba dosadením kompletných a korektných údajov do zákonného vzorca je možné určiť RPMN, v tomto prípade 12,45 % tak, ako je to uvedené v zmluve o úvere. Argumentácia súdu prvej

inštancie ohľadne nároku na zaplatenie úrokov nezohľadňuje ustálený doktrinálny výklad ustanovenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka a konštantnú rozhodovaciu prax súdov SR a ČR, pričom legitímne nasvedčuje záveru, že ide o šablónovito a tendenčne využívanú argumentáciu v prípadoch, keď je jednou zo strán sporu spotrebiteľ. Keďže žalobcom uplatňovaný nárok na zaplatenie úrokov sa nijakým spôsobom neodchyľuje od zákona (§ 502 a § 503 Obchodného zákonníka), dospel súd prvej inštancie k nesprávnemu právnemu záveru. V ďalšom poukázal na rozsudok NS SR zo dňa 28.10.2014 sp. zn. 3Obdo/67/2013, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 27.6.2007 sp. zn. 33Odo 657/2005, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.7.2014 sp. zn. 33Odo 1401/2014, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 25.9.2003 sp. zn. 33Odo 518/2003, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.7.2018 sp. zn. 2Co/385/2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.3.2018 sp. zn. 8Co/138/2017, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.8.2017 sp. zn. 1Co/393/2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.2.2016 sp. zn. 11Co/65/2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.1.2014 sp. zn. 4Cob/146/2013, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.10.2013 sp. zn. 43Cob/186/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.10.2012 sp. zn. 14Co/83/2012. Z ustanovení § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nevyplýva, že povinnosť dlžníka platiť za poskytnuté peňažné prostriedky úroky je limitovaná splatnosťou úveru. Jazykovým výkladom druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka možno jednoznačne dospieť k záveru, že dlžník je povinný platiť úroky až do skutočného vrátenia peňažných prostriedkov. To znamená, že simultánne úročenie pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania a súčasne úrokom podľa § 502 Obchodného zákonníka nie je zákonom vylúčené. Je zrejmé, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré plnia celkom odlišné funkcie. Úrok ako zmluvne dojednaná cena úveru v zmysle § 502 Obchodného zákonníka za poskytnutie peňažných prostriedkov dlžníkovi a úrok z omeškania ako zákonom predpokladaná sankcia za omeškanie dlžníka s plnením peňažného záväzku v zmysle § 369 Obchodného zákonníka (resp. § 517 Občianskeho dlžníka pokiaľ je dlžníkom spotrebiteľ). Inštitút úroku je v právnej doktríne Slovenskej republiky a Českej republiky dlhodobo interpretovaný ako cena za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania (bez ohľadu na termín splatnosti úveru), t. j. do doby reálneho vrátenia úveru veriteľovi. Pokiaľ ide o doktrínu občianskeho práva, keďže súd prvej inštancie považoval zmluvu o úvere za spotrebiteľskú, je potrebné zdôrazniť znenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Totožná interpretácia inštitútu zmluvných úrokov je prezentovaná aj pri výklade § 658 Občianskeho zákonníka (pokiaľ si zmluvné strany dohodnú úroky v zmluve o pôžičke), ktorá sa z hľadiska zmluvných typov upravených v Občianskom zákonníku, najviac približuje zmluve o úvere upravenej výlučne v Obchodnom zákonníku. Vzhľadom na prezentované doktrinálne závery a rozhodovaciu prax nemožno v danom prípade akceptovať údajnú neprípustnosť paralelného úročenia istiny úverovej pohľadávky žalobcu úrokom z omeškania a súčasne riadnym zmluvným úrokom. Opačným výkladom dochádza ad absurdum k neodôvodnenému zvýhodneniu žalovaného v neprospech žalobcu. Predčasným zosplatnením úveru v dôsledku porušenia povinností žalovaným tak paradoxne dochádza k jeho ekonomicky výhodnejšiemu postaveniu, keď namiesto povinnosti zaplatiť žalobcovi aj zmluvne dohodnuté úroky, popri úrokoch z omeškania (ako zákonom stanovenej sankcie), je žalovaný povinný zaplatiť iba úrok z omeškania. Súd prvej inštancie svojím rozhodnutím vytvoril pre žalovaného „ideálnu“ pozíciu, v ktorej mu umožnil zmariť vymoženie časti pohľadávky, pričom vôbec nezohľadnil zjavne nespravodlivé dôsledky svojho rozhodnutia vo vzťahu k žalobcovi. Z tohto hľadiska stráca postup súdu prvej inštancie akýkoľvek účel a deformuje samotný zmysel a podstatu súdneho konania, absolútne a nekritické favorizovanie spotrebiteľa. Právne závery súdu prvej inštancie považuje žalobca za zjavne arbitrárne, v dôsledku čoho neudržateľne zasahujú do jeho základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces a práva vlastníť majetok. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku vo veci samej zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu.

6. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III. v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku),

súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že je potrebné výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie v časti o zaplatenie poistného v sume 60 eur potvrdiť (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a vo zvyšku výrok II. a výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku) a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Už právoplatným výrokom I. preskúmaného rozsudku (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.675,16 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.675,16 eur od 3.8.2016 do zaplatenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vzhľadom na to, že žalovaný proti preskúmanému rozsudku odvolanie nepodal, v tomto výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal napadnutý zamietajúci výrok II. a napadnutý výrok III. o nároku na náhradu trov konania rozsudku súdu prvej inštancie. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a právne správne posúdil žalobcov nárok v zamietajúcom výroku rozsudku súdu prvej inštancie.

9. Podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 9.874,34 eur, úrok od 26.6.2015 do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 712,02 eur, úrok po zosplatnení od 13.2.2016 do 2.8.2016 vo výške 547,08 eur, úrok z omeškania po zosplatnení do 2.8.2016 vo výške 248,10 eur, poplatok za zaslanie upomienky vo výške 20 eur, poistné vo výške 60 eur, úrok vo výške 11,79 % ročne zo sumy 9.874,34 eur od 3.8.2016 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9.874,34 eur od 3.8.2016 do zaplatenia. Súd prvej inštancie zamietol v časti žalobu dôvodiac, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru neobsahuje v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, pričom v takomto prípade sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona a v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, pričom i v takomto prípade sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona. Ďalej súd prvej inštancie považoval za neopodstatnený nárok na zaplatenie úroku vo výške 11,79 % ročne zo sumy 9.874,34 eur od 3.8.2016 do zaplatenia z dôvodu, že zmluvný úrok ako odplata za poskytnuté peňažné prostriedky prislúcha len za dojednanú dobu poskytnutia úveru a po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Žalobca nesúhlasil s rozsudkom súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku, tvrdil, že v zmluve o úvere je bližšie špecifikovaná výška, počet a platobný deň jednotlivých splátok, rovnako spôsob výpočtu celkových nákladov zmluvy o úvere, poukazoval v tejto súvislosti na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróva, ďalej namietal, že súd prvej inštancie neuviedol spôsob výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorú ročnú percentuálnu mieru nákladov uvedenú v zmluve o úvere považoval za uvedenú v neprospech spotrebiteľa a napokon tvrdil, že jeho nárok na úrok mu prináleží i po zosplatnení úveru a za skutočnú dobu užívania.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru v časti, v ktorej pri aplikácii ustanovení § 9 ods. 2 písm. l), § 11 ods. 1 písm. b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ustálil, že predmetný spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalobcovi neprináleží nárok na úrok po zosplatnení úveru. Nebolo pritom sporným, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a preto sa spravuje príslušnými normami na ochranu spotrebiteľa.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl

súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Prioritne odvolací súd riešil odvolaním nastolenú otázku, či predmetná zmluva o úvere obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“), a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

13. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej aj „smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

14. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere.

15. Podľa čl. 10 ods. 3 smernice, keď sa uplatňuje odsek 2 písm. i), veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

16. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku zo dňa 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová (ďalej aj „rozsudok vo veci C-42/15“) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50. rozsudku), článok 10 ods. 2 písm. h) smernice stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52. rozsudku). Ďalej konštatoval, že z článku 10 ods. 2 písm. i) a článku 10 ods. 3 smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53. rozsudku), že pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti smernice 2008/48, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55. rozsudku). Tiež konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59. rozsudku).

17. Podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

18. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

19. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa uvádza, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva, čo prispeje k posilneniu dôvery a právnej istoty spotrebiteľov a poskytovateľov spotrebiteľských úverov najmä pri cezhraničných transakciách“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k uvedenému zákonu sa konštatuje, že predkladaným zákonom je smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

20. V dôvodovej správe k ustanoveniu § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

21. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-212/07, bod 110.).

22. Rozsudok vo veci C-42/15 konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h) smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“ (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bolo transponovať smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 v obdobnej veci konštatoval: „Eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) (písm. l) od 1.4.2015 do 30.4.2018) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.“

24. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k danej otázke, a to uznesenie sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v tomto rozhodnutí tiež venoval výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) (písm. l) od 1.4.2015 do 30.4.2018) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého je zrejma možnosť a tým aj nutnosť eurokonformného výkladu daného ustanovenia s poukazom na článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018 vyplýva: „Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, istinu, úverový úrok a iné platby“.

25. Odvolací súd dopĺňa, že na záveroch vyjadrených vo vyššie uvedených rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/146/2017, sp. zn. 4Cdo/211/2017 spočívajú aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad sp. zn. 3Cdo/56/2018 z 17.4.2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017 z 23.4.2018).

26. Vychádzajúc z účelu smernice, právnych záverov vyjadrených v rozsudku vo veci C-42/15, účelu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie Najvyšším súdom Slovenskej republiky odvolací súd uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

27. Zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z., došlo k zmene (mediiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v rozsudku vo veci C-42/15. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo (podľa vyššie uvedeného názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) možné a potrebné prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

28. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu podľa názoru odvolacieho súdu potom predmetná zmluva o úvere obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a záver súdu prvej inštancie o tom, že predmetný spotrebiteľský úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údajá za bezúročný a bez poplatkov podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť odvolacej námietky, že preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení o otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je v tomto smere dôvodné.

29. Ďalšou odvolacou námietkou žalobcu, avšak zásadnou, bolo namietanie, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, keďže súd prvej inštancie neuviedol, akým spôsobom vypočítal RPMN vo výške 12,66 % ročne, hoci na závere o nesprávnej výške RPMN založil taktiež svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

30. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

31. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

32. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie),

príčom účastníkovi konania / strane musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka / strany) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenia sa totiž chápu aj z hľadiska práv účastníka konania / strany na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a tieto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj napr. rozsudok vo veci *García Ruiz proti Španielsku* z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania / strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok *Georgiadis proti Grécku* z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higginsová a ďalší proti Francúzsku* z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok *Helle proti Fínsku* z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

33. Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa výšky RPMN s vyššie uvedenými kritériami je zrejmé, že súd prvej inštancie sa nimi dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nie sú zrejme pre rozhodnutie súdu v časti týkajúcej sa výšky RPMN relevantné myšlienkové postupy a úvahy vychádzajúceho z konkrétneho výpočtu výšky RPMN v posudzovanej zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktoré viedli súd prvej inštancie ku konštatovaniu o nesprávnej výške RPMN uvedenej v zmluve o úvere v neprospech spotrebiteľa. Tu je potrebné dať za pravdu žalobcovi, že z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku nie je zrejmé, podľa akého právneho predpisu postupoval súd prvej inštancie pri výpočte RPMN, akým spôsobom uskutočnil výpočet RPMN, resp. z akého vzorca a vstupných údajoch pri výpočte RPMN vychádzal. Pokiaľ nie je zrejmé, akým spôsobom súd prvej inštancie dospel k záveru o nesprávnej výške RPMN uvedenej v zmluve o úvere, z ktorej skutočnosti následne v rozsúdenej veci vyvodil záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, keď odôvodnenie jeho rozsudku obsahuje iba skutkové zistenie, že „správna výška RPMN pri výške úveru 10.000 eur a počte splátok 96 vo výške 162,42 eur činí 12,66 %“, a to dokonca bez akéhokoľvek odôvodnenia súdom prvej inštancie použitého výpočtu RPMN práve vo výške 12,66 %, je potrebné prijať záver, že takéto rozhodnutie je zaťažené v tejto časti vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacia námietka žalobcu o nedostatočnom odôvodnení preskúmaného rozsudku v tejto časti je opodstatnená.

34. Za zvlášť závažné pochybenie považuje odvolací súd aj nedostatky v právnom posúdení nároku žalobcu na zaplatenie úroku vo výške 11,79 % ročne zo sumy 9.874,34 eur od 3.8.2016 do zaplatenia, keďže súd prvej inštancie neuviedol žiadne zákonné ustanovenia, na základe ktorých dospel k záveru o neopodstatnenosti tohto nároku, resp. nevyložil právne aplikačné úvahy, ktoré by ho viedli k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušné právne normy. Pritom práve konkrétna norma hmotného práva určuje základný rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako

aj nositeľa dôkazného bremena. Posúdiť splnenie dôkaznej povinnosti možno práve iba v kontexte konkrétneho predpisu hmotného práva, čo však súd prvej inštancie podľa obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevykonal. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku tiež nevyplýva žiadne právne posúdenie tohto nároku, hoci súd prvej inštancie uvádza úvahy (nepodložené konkrétnou právnou normou) o neopodstatnenosti tohto nároku. Napokon je potrebné vytknúť súdu prvej inštancie i nekomplexnosť pri posudzovaní nároku žalobcu na zaplatenie úroku po zosplatnení úveru, keďže sa súd prvej inštancie zaoberal len národom na zaplatenie úroku vo výške 11,79 % ročne zo sumy 9.874,34 eur od 3.8.2016 do zaplatenia, hoci žalobca si uplatňuje tiež nárok na zaplatenie kapitalizovaného úroku za obdobie od 13.2.2016 do 2.8.2016 v sume 547,08 eur (taktiež po zosplatnení), ktorý nárok súd prvej inštancie nezahrnul do svojich úvah o neopodstatnenosti nároku na zaplatenie úroku po zosplatnení úveru.

35. V dôsledku prijatia vyššie uvedených nesprávnych právnych záverov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere, ktorou je výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia a v dôsledku čiastočnej nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k záverom o nesprávnej výške RPMN uvedenej v zmluve o úvere, sa potom súd prvej inštancie nezaoberal právnou a vecnou dôvodnosťou žalobcom uplatňovaných úrokov (aj kapitalizovaných) a úrokov z omeškania (aj kapitalizovaných), poplatkov zo spotrebiteľskej zmluvy a v tomto smere nevykonal ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na ustanovenie § 295 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz.

36. Výrokom II. rozsudku súd prvej inštancie zamietol tiež nárok na zaplatenie poistného v sume 60 eur z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keďže poisťovňou je Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s. (od 1.3.2019 zmena obchodného mena na BNP Paribas Cardif Poisťovňa, a.s.). Žaloba síce podal odvolanie proti celému zamietajúcemu výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, avšak vo vzťahu k zamietnutiu žaloby v časti o zaplatenie poistného v sume 60 eur neuviedol žiadne odvolacie dôvody. Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi. Z tohto aspektu je zjavné, že žalobca v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu ku vecným dôvodom zamietnutia žaloby v časti o zaplatenie poistného v sume 60 eur. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v tejto časti rozsudku v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti zamietnutia poistného v sume 60 eur, v ktorom súd prvej inštancie venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie poistného v sume 60 eur, súd prvej inštancie správne rozobral v odôvodnení rozsudku (odsek 46.). S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd, v podrobnostiach na ne odkazuje a zhodne so súdom prvej inštancie považuje nárok žalobcu na zaplatenie poistného v sume 60 eur za neopodstatnený.

37. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. v časti o zaplatenie poistného v sume 60 eur potvrdil (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku), vo zvyšku napadnutý výrok II. vrátane napadnutého závislého výroku III. zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku) a vec vrátil súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

38. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní v právoplatne neskončenej vrátenej časti bude opätovne vec preskúmať, zaoberať sa pritom vecnou aj právnou správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatnených jednotlivých nárokov, za tým účelom v súlade s ustanovením § 295 Civilného sporového poriadku doplniť dokazovanie, jeho výsledky nadväzne opätovne komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení a následne v právoplatne neskončenej časti znova vo veci

rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

39. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

40. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).